

«Είμαστε καταναλωτικά γουρούνια. Και τα γουρούνια μολύνουν το περιβάλλον»

Της ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

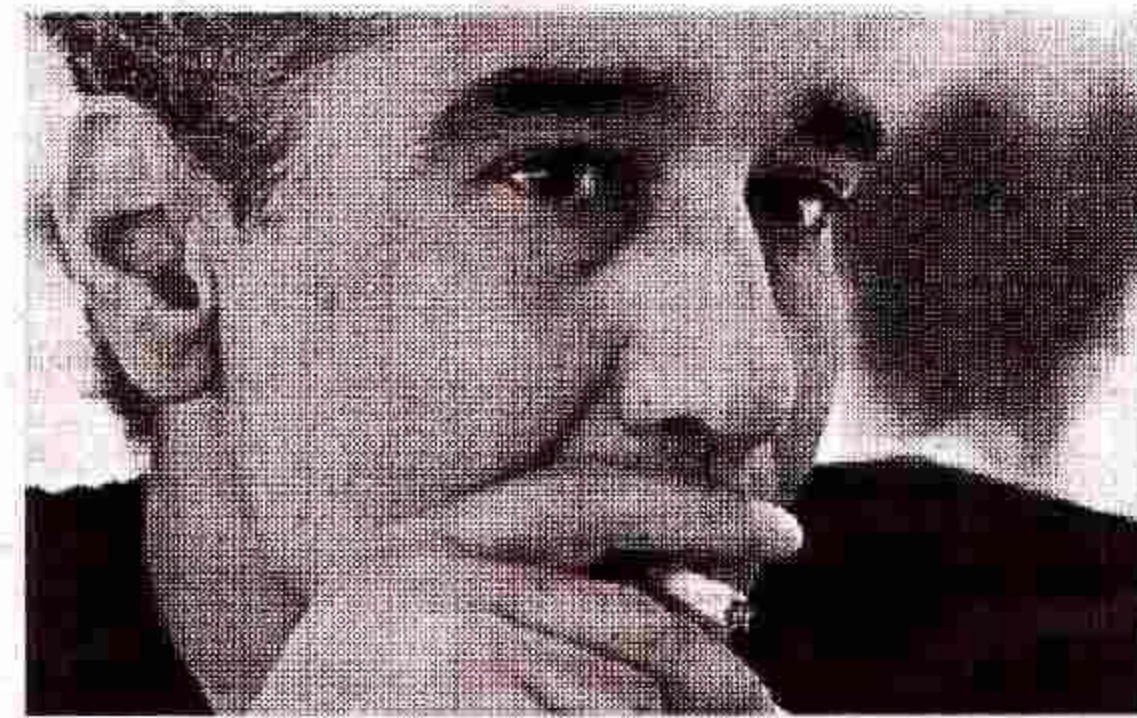
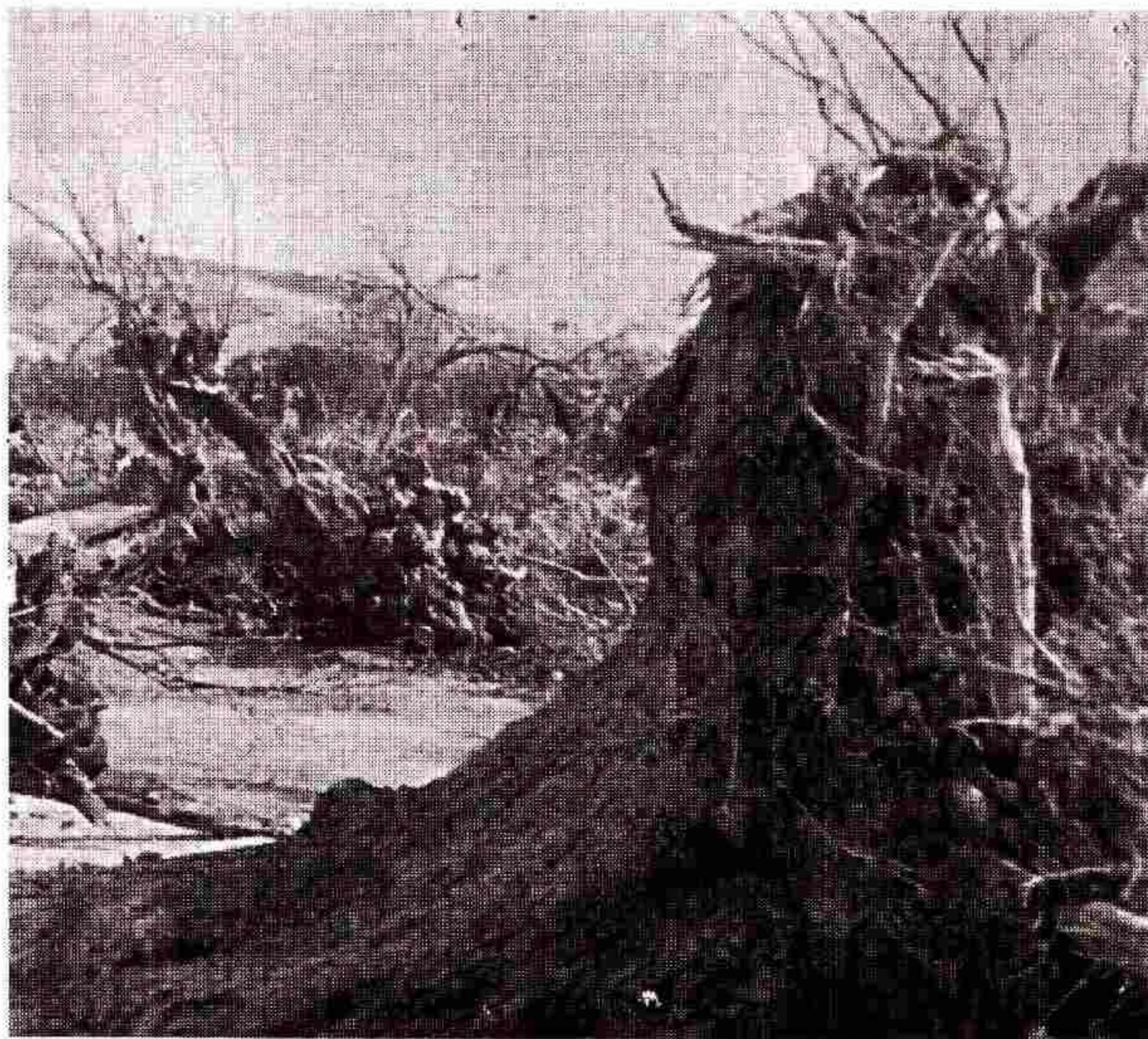
Οταν ο Γιώργος Τσεμπερόπουλος έκανε με τον Σάκη Μανιάτη το ντοκιμαντέρ «Μέγαρα», η λέξη οικολογία δεν υπήρχε στο λεξιλόγιό μας. Η καταγραφή των ληστρικών απαλλοτριώσεων των ελαιόδεντρων των Μεγάρων από τη χουντική κυβέρνηση, προκειμένου να στηθούν εκεί εργοστάσια, ήταν το πρώτο ελληνικό οικολογικό ντοκιμαντέρ. Έχουν περάσει 34 χρόνια. Σήμερα είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Θα προβληθεί στην τελετή λήξης του «Ecofilms» που γίνεται στη Ρόδο, αύριο, στις 9 μ.μ.

Πώς προέκυψαν τα «Μέγαρα»;

«Περνάγαμε με το αυτοκίνητο χαράματα, για να πάμε σε γύρισμα στους Δελφούς –στην ταινία “Μαύρο άσπρο” του Θανάση Ρεντζή– και έβλεπα τις πρώτες ακτίνες μέσα από τα φυλλάδια του αρχαίου ελαιώνα. Ένα θέαμα μοναδικό. Γυρνώντας το μεσημέρι, είδαμε τα δέντρα πεσμένα. Ο τόπος ήταν νεκροταφείο. Δεν είχαμε σκοπό να κάνουμε ταινία, αλλά τραβήξαμε ένα κουτί φιλμ που είχαμε κλέψει από την παραγωγή. Επιασα κουβέντα με έναν βοσκό, ο οποίος μου έβγαλε ένα σοφό οικολογικό-πολιτικό λόγο. Έπαθα ψύχωση. Πού μ’ έχανες, πού μ’ έβρισκες, ήμουν εκεί με ένα κασετοφώνάκι. Στην αρχή δεν μας μιλούσαν, νόμιζαν ότι είμαστε χαφιέδες. Ο Μανιάτης είχε τα μηχανήματα και εγώ πούλησα ένα αυτοκινητάκι που είχα για να αγοράσω φιλμ. Το αποκορύφωμα ήταν η ιστορική συγκυρία: οι αγρότες, κοστούμαρισμένοι και καλοντυμένοι, περίμεναν έξω από τη Βουλή την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αφού είδαν ότι τους κορόιδεψαν, θύμωσαν και πήγαν στο Πολυτεχνείο που βρισκόταν στην πρώτη μέρα κατάληψης».

Πλέον γίνονται πολλά οικολογικά ντοκιμαντέρ. Κι εσείς μετά τα «Μέγαρα» γίνετε μέλος της Greenpeace.

«Εκείνη την εποχή δεν εί-

Οι ρημαγμένοι ελαιώνες, μετά την εντολή της χουντικής κυβέρνησης να τους απαλλοτριώσει για να φτιάξει στη θέση τους εργοστάσιο (αριστερά). Ο Γιώργος Τσεμπερόπουλος (πάνω)

Το θρυλικό οικολογικό και πολιτικό ντοκιμαντέρ «Μέγαρα» των Γιώργου Τσεμπερόπουλου και Σάκη Μανιάτη προβάλλεται αύριο στο φεστιβάλ Ecofilms της Ρόδου

χε συσταθεί η Greenpeace. Η ιδρυτική της ενέργεια ήταν τότε που έβαψαν με σπρέι τις φώκιες στην Αλάσκα για να μην τις σκοτώσουν οι κυνηγοί. Είμαι από παλιά μέλος της και όταν συστάθηκε και στην Ελλάδα έγινα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι η μόνη οικολογική οργάνωση που απαγορεύεται να παίρνει δωρεές από εταιρείες. Μέχρι πριν από δέκα χρόνια, αυτοί που ασχολιόντουσαν με οι-

κολογικά θέματα ήταν μειοψηφία. Τώρα με την υπερθέρμανση του πλανήτη έχει γίνει της μόδας. Ακόμα και οι επιχειρήσεις επικαλούνται την οικολογική τους συνείδηση. Είναι μια επιτυχία του οικολογικού κινήματος, αλλά δεν έχουν γίνει βήματα. Φτάνουμε στην καταστροφή για να γίνει κάτι. Με το τέλος των παγκόσμιων ιδεολογιών, γιατί δεν πιστεύουμε πια σε κάμεναν “-ισμό”, το οικολογικό είναι το μείζον

πολιτικό θέμα. Γίνονται ταινίες ή φεστιβάλ, όπως το “Ecofilm”, σε όλο τον κόσμο. Τι σημασία έχει αν γίνονται 5 ή 300 οικολογικές ταινίες, αφού δεν παίζονται στο σινεμά ή στα κανάλια; Τις βλέπουν οι σινεφίλ στα φεστιβάλ, που έτσι κι αλλιώς είναι συνειδητοποιημένοι. Στη τηλεόραση υπάρχουν μεμονωμένες εκπομπές με οικολογικές ταινίες, αλλά όχι ειδική ζώνη».

Και η ταινία σας «Πίσω Πόρ-

τα» είχε φόντο τη δεκαετία του '60. Η συγκεκριμένη δεκαετία έχει εμπνεύσει πολλές ελληνικές ταινίες. Η σημερινή εποχή προσφέρεται για πολιτικές ταινίες;

«Η εποχή προσφέρεται. Δεν ξέρω αν προσφέρεται η αγορά. Όταν βρίσκεται σε κατάσταση πολέμου, ο άνθρωπος ξέρει τι να κάνει: παίρνει τα όπλα. Όταν έχει χούντα, είναι μία σκάλα πιο κάτω. Όταν ζει σε δημοκρατία, που λειτουργεί κανονικά, έχει λιγότερα να κάνει».

Η δημοκρατία σήμερα λειτουργεί κανονικά;

«Μάλλον όχι. «Τα παίρνουν» οι κυβερνήσεις, όπως είδαμε και τα πρόσφατα παραδείγματα, “τα παίρνουν” οι γιατροί, οι δημόσιοι υπάλληλοι. Ο Σημίτης είχε κάποτε πει “αυτή είναι η Ελλάδα” και έπεσαν να τον φάνε. Δεν είμαι σημιτικός, αλλά μπράβο που το είπε. Η Ελλάδα έχει μπαγάσηδες και απατεώνες, έτοιμους να τα πάρουν και να τα δώσουν. Η ευτυχία έχει εξισωθεί με το μέγεθος του ψυγείου, το αυτοκίνητο, το ωραίο τσαντάκι. Δεν εξαιρώ

τον εαυτό μου. Σήμερα, το νούμερο ένα πολιτικό θέμα είναι ότι είμαστε καταναλωτικά γουρούνια. Γουρούνια και με την έννοια ότι μολύνουμε το περιβάλλον».

Ησασταν από τους σκηνοθέτες, μαζί με τον Πανουσόπουλο, τον Περάκη κ.ά., που ανοίξατε στο ελληνικό σινεμά τον δρόμο προς τα εισπήρια. Τα τελευταία χρόνια εισπρακτικά πάει καλά, ειδικά οι κωμωδίες.

«Έχω βαρεθεί να ακούω για τη μαύρη εποχή του '80. Υπήρχαν ταινίες, όπως των Βεργίτση, Μαρκετάκη, Βούλγαρη, Τάσιου, Τζίμα που έκαναν περισσότερα εισιτήρια από τις αμερικάνικες. Και τώρα γίνονται ταινίες με εμπορική επιτυχία, όπως “Πολίτικη Κουζίνα”, “Σειρήνες στο Αιγαίο”. Ο Αγγελόπουλος πήρε τον Χρυσό Φοίνικα. Έχουμε συνηθίσει να γκρινιάζουμε. Πολλοί βέβαια αντιγράφουν τηλεοπτικές συνταγές. Αυτή και η περσινή είναι χρονιές κωμωδίας. Γιατί να κοιτάμε την κακή πλευρά; Ανάλογα με το μέγεθος της χώρας και τα χρηματοοικονομικά, τα κινηματογραφικά πράγματα κινούνται».

Έχετε χρόνια να κάνετε ταινία. Δεν σας έχει λείψει;

«Πολύ. Αλλά στο μεταξύ έκανα μια κόρη και έχω και τα ελαιόδεντρά μου να ασχολούμαι. Δεν μου φταίει κανείς. Επιλογή μου είναι. Τώρα όμως γράφω ένα σεναριο». *